

Bermo

ipsa beata katherina in signū despōsatio-
nis dedit sibi crinale pulcerrimū de rosis
pulcerrimis et p̄ciosis. ponensq; sup caput
ipsi. Et in se reuersus inuenit sup caput cri-
nale d̄ q̄ p̄cessit odor suauissim⁹ et ex h̄ val-
de gauis⁹. Fuauit crinale illud cū omni di-
ligētia. et multo fideli⁹ et deuoti⁹ ampli⁹ ei
seruauit. Postq; aut attigit virilē etatē.
amici sui tradiderūt ei pulcerrimā xginē et
nobilē ī m̄rimoniū. Et celebratis nuptijs
eque seruauit b̄tē katherinē. et semp de ma-
ne surrexit. et capellā intrauit et orauit. Et
v̄xor ipsius iam im̄p̄gnata q̄siuit ab ancil-
la sua. q̄ dñs eius de mane transiret. Cui
ancilla: Est cinis p̄pe cēmiterij qui habet
pulcerrimā filiā et ad illā vadit. et v̄xor ex
h̄ valde tristata ē. et d̄ sero multū quesiuit
vir in lecto cur sic tristis esset. et ipsa respō-
dit: Rōne merito trīstari debere. q̄ v̄naz
aliā plus diligitis. et semp de mane surgi-
tis et ad eā itis. Et ille. quē est ista. Ipsa re-
spōdit. filia illius cinis p̄pe cēmiterij. Et
ipse respōdit: Nō est ista filia cinis cui ser-
uio. s̄ est alia multo pulcrior ea ad quā de
mane vado et ei seruo. Et iterū altero die
de mane ab ea surrexit. et ad capellā iuit et
ipsa nimis tristata seipsam occidit cū gla-
dio et puerū ī vtero. Et ipse rediens de ca-
pella et aperiens camerā vidit matrē cum
puero occisam. et amare cepit flere et clama-
re. *Ac. ve. ve.* q̄re non dixi tibi veritatem:
Nā ego sum occasio istius mali. Et sic sta-
tim ecōuerso cucurrit ad capellā et flendo
inocauit b̄tām katherinā. et itē appa-
runt sibi illę tres xgines. et b̄tā katherina
tersit iibi oculos et faciē dicens: Quare spre-
uisti me et recepisti tibi aliā spōsā. attamē
q̄ mibi semp seruauisti ego tibi succurraz
et v̄xori et puero. surge cito et vade ad castē
tuā. et inuenies v̄xorez tuā viuā q̄ peperit
filiā quā etiā katherinā nōiare debes. et p̄
satisfactiōe q̄ me spreuisti. debes p̄struere
h̄ monasteriū sanctimonialiū. et filia q̄ iā ē
nata erit p̄ma abbatissa huius monaste-
rij. et erit xgo deuota. et ipsa liberabit cum
suis deuotis oñibz aīaz p̄ris tui de pur-
gatorio. Et ipse statim letāter cucurrit et
matrem et filiā inuenit. Et ipsa fatebat

q̄ demones animā eius ad infernū dedit.
xissent. si beata katherina sibi nō succurris-
set. Et ipse cōstruxit monasteriū et crina-
le roscum q̄ beata katherina sibi tradi-
dit ad monasteriū dedit. et nominauit mo-
nasteriū ad roseū crinale. et ipse et v̄xor bea-
te katherinę oībz diebz vitę suę huius
Sequunt sermōes cōmunes di-
scipli. De dedicatiōe. sermo. xlv

Dom⁹ mea do

mus oñis vocabit. *Esa. lvi.*
Matth. xxi. Marc. xi. Luc. xix. Johis. ij.
Hodie pagit festū dedicatiōis hui⁹ ec-
clesię q̄ in honore istius sancti. *R. vel isto-*
rum lectō. R. et. R. est dedicata. Et tale
festū solenniter et deuote et letanter est per-
agendum. *Vñ in decre. dñi. Dedicatiōis*
solēnitas est singulis annis solenniter cele-
brāda. d̄ cō. dñi. i. Solēnitates. Unde in
p̄nti smone tria sūt dicēda. Primo quō-
pbat q̄ festū dedicatiōis est solēniter ce-
lebrādū. et q̄d cogitare debet q̄s cū intrat
ecclesiā. et q̄re libent̄ ire debemus ad eccle-
siam et ad dedicatiōē. Secūdo de illis q̄
nō sūt sepeliēdi in loco sacro. Tercio quē-
dam exempla et miracula. p̄ informatione
n̄ra. **Quantū** ad p̄mā p̄tem istius smo-
nis sciendū. q̄ festū dedicatiōis ē solēni-
ter letant̄ et deuote pagendū ab omnibus
christifidelibz. **Doc. pbat** p̄mo ex veteri
testamēto. *Nā Exo. xxij. p̄ceptū ē a dño*
q̄ vnusq; p̄pulus israel ter in anno. i. tribz
festiuitatibz scz pasce p̄tecostes et in festo
enceniorū. i. dedicatiōis tēpli vnusq; q̄s
p̄ntaret se dño ī hierusalē. et offerre debe-
ret hostias in lege determinatas. Et sic nos
cū oñibz et oblationibz solēnicare debe-
mus festū dedicatiōis. *Vñ dñi Exo. xxij.*
Nō apparebis in cōspectu meo vacuus.
Si paup̄ es offer deo cor cōmitum. *ps. l.*
Sacrificium deo spiri⁹ cō. zc. **Secun-**
do. pbat in nouo testamēto. *Nāz christ⁹*
p̄sonaliter visitauit festū dedicatiōis. vt
p̄tz *Joh. x.* Facta sūt encenia ī hierusalē
et hyems erat. et ambulabat iesus in tēplo
in porticu salomonis. Et quotienscunq;
iesus hierusalē venit frequēter p̄mo tēplū

visitant. ut nobis exemplū daret. **Unde**
Bregi. Omnis christi actio nra est instru-
 ctio **Aug.** Lota vita christi in terris quā
 pboiem gessit disciplina morū fuit. **Seq-**
 mur igit christū ī nouo testamēto. et scōs
 ptes veteris testamēti q placuerūt ī b deo
Sic 7 nos sperare debem? 7 ī b deo place
 re q deuote 7 letantē festū dedicationis p
 agim? **Pro** q sciendū q gaudium pntis
 dedicationis repntat nobis gaudiū futu-
 rum ī celo. **In** signū huius flores 7 grami-
 na spargunt 7 duodecim candelē q signāt
 duodecim aplos in pietibz accenduntur:
 Altaria 7 imagies decorant. 7 sacerdotes
 induūt p̄ciosiores casulas. 7 clerici canunt
 cantū q cantat in maioribz festis **Kirielei-**
son. Sanctus. Agnus dei. Et in aliquibz
 ecclesijs cantat in organis. citharis 7 cym-
 balis ī eleuatione corporis christi. ps. cl.
Laudate dñm ī tympano 7 choro. landa-
vate eū in chordis 7 organo. **Un** sciendū
 q qñ q̄s intrat ecclesiā cogitare debet qua
 re ecclesia p̄structa 7 dedicata est. scz vt de
 us ibi adoret a christifidelibz. ḡ dñ dom?
 orōnis. **Doc** nō cogitāt q̄ in ecclesijs ver-
 ba iutilia 7 qñqz nocina pferūt. **Cōtra** ta-
 les dñ ī decre. **Nemo** debet ī loco orōnis
 intendere fabulis ociosis. **dis. xv.** **Alias**
Exēplū legīt d̄ scō **Britio** q vidit diabo-
 lū scribentē vba ī ecclesia. plata. **Un** b ex-
 emplū q̄re in p̄mptuario. **xvi. E.** **Et** ali
 q̄ p̄rālēt ecclesias q̄si bestie nec flectūt ge-
 nua. **Et** aliq̄ supbe ītrāt ecclesias cū longi
 caudis 7 manicis 7 spissis peplis. 7 mascu-
 lū salsuris tortis criminibz. 7 argēteis cingulis
 et sup tales eq̄tat diabolus. **Job. xli.** **Ipsē**
 est rex sup oēs filios supbie. **Exēplū** de b
 scribit **Gul. lng.** in sū. vitioz. q̄ quidā vi-
 dit diabolū eq̄tantē ī longa cauda cuius-
 dā supbe mlieris. q̄ d cauda cecidit ī lutū
 7 al? diabol? risit. **Et** talia sūt illicita et ī-
 honesta. **Un** ī decre. dñ. **In** ecclesia nihil
 debet agi ī honeste. **dis. xli.** **Ergo** quan-
 docūqz q̄s intrat ecclesiā. intret eā reuerē-
 ter 7 humiliter. qz ibi veraciter p̄sēns est
 ī sacramēto christus. 7 deū deuote debet
 invocare orōnibz suis. **Un** **Aug.** in regla
In oratorio nemo aliquid agat nisi id ad

qd factū est. vñ 7 nomē accepit. **Un** **vidē-**
tur. Domus mea domus orōnis. **In** sup
 sciendū q ecclesie cōmunita 7 monasteria
 sunt ab ecclesia p̄uilegiata. sic q nullas
 laicus cuiuscūqz auctoritatis sit debet in-
 uadere bona ecclesie 7 prochie vel mona-
 sterij nec p vim sibi vsurpare. nec retinere
 ad vsum suū. **Opposituz** facientes siue no-
 biles siue rustici non p̄sperabuntur in hac
 vita qz vt frequēter occurrūt eis īfortunia
 qz sic sancti iudicāt 7 vindicant se in eis. 7
 cōquerunt regi celoz super eos. **Et** ī sup
 tales sunt excomunicandi. **Un** ī decre.
 dñ. **In** uadere bona clericorū ē ī uadere bo-
 na ecclesie. **Et** tales sūt excomunicādi. **xij.**
q. ij. Ecclesiarū. xvi. q. i. **Similiter.** **Sed**
 q̄ incendūt 7 frangūt ecclesias 7 monaste-
 ria sunt ipso facto excomunicati. 7 post de-
 nūciationē ad papā mittēdi sūt. **Hāc** sen-
 tentiā nō curāt heretici q̄ beu iā plures ec-
 clesias 7 plura monasteria cōbussērūt. **Et**
 etiam q̄ defraudāt ecclesias 7 aīas ī testa-
 mentis 7 suffragijs. grauit peccāt. 7 anime
 p̄querunt de ipsis. **Un** ī decre. dñ. **Nul-**
 tum delinquūt q̄ differūt exequi testamē-
 tum. **xij. q. ij.** **Imo** p̄sonę fugientes ad ec-
 clesiam cū suis rebz debēt tueri ab ecclesia.
Un de b dñ ī decre. **Qui** fugientibz ad
 ecclesiā damna inferūt. sūt excomunicādi.
xvij. q. iij. Diffiniuit. **Exemplū** de illis q̄
 sibi vsurpāt bona ecclesie p̄ furtū. q̄re īfra
 in p̄mptuario. **xvij. E.** **Et** tyrāni q̄ cum
 potentia īnuadunt ecclesias. quō punian-
 tur. **Exemplū** vide de b ibidem. **xvij. E.**
Un etiā sciendū q̄ libenter debemus vi-
 tare dedicationes. **Primo** qz ibi oratur a
 sacerdotibz p̄ ipsis. heri in vesp̄is hodie
 ī matutinis. ī missis. ī tertia. ī sexta et
 nona. et ī secundis vesp̄is: **Ut** quisqz
 hoc templū bñficia petiturus īgreditur
 cuncta se impetrasse letetur. **Et** etiam quo-
 tidie ī qualibet missā oratur pro astanti-
 bus ī canone. **Et** omniū circumstantium
 q̄z tibi fides cognita est 7 nota deuotio.
 p̄ quibus tibi offerimus **Ergo** salubre est
 singulis diebz audire missam. qz angeli il-
 lo die delectabilē morātur cum illo hoīe
 et plus sollicitē seruiunt sibi et custodiunt

Sermo

ipsum. Et etiā prosperabit ille homo i agē-
dis. **Matth. vi.** **Prīmū** grite regnū dei
et iusticiā zc. **Secūdo** ppter indulgentias
psequēdas. non ppter laute comedere et bi-
bere et choricare. nec ppter ludere. s. ppter
indulgētiās debemus deuote visitare de-
dicationes. et illū diem in seruitio dei expē-
dere. s. audiendo missas sermones et vespē-
ras. **Oppositū** faciūt q intrant tabernaz et
inebriant. vel q circūstant choreā. et sic in-
dicāt homīes. et missas negligūt. sermonē
et vespēras. et sic illū diē expendūt i fuitio
diaboli. qz fm sermonē christi. **Matth. vi.**
Nemo pōt duobz dñis seruire. **Exemplū**
de xgine cui pffessor inhibuit ne amplius
choricaret i publica chorea. q postmodū
venit ad dedicationē et incepit choricare.
et deus plagauit eā q in chorea subitanee
obiit. **Itē** aliud exemplū quō mulier i cho-
rea necata est cum baculo. et h qre in prom-
ptuario. **xij. l.** **Itē** tibicen qui in chorea a
fulmie extinctus est. et h qre ibidem. **xij. l.**
Quantū ad secūdam ptem sciendū q
ex quo hodie pagit dedicatio huius eccle-
sie et cimiterij. tūc querit q sunt isti quibz
denegat sepultura i loco sacro. **Rñdet** q
multi sunt. **Et primi** sunt ifideles. paga-
ni. heretici. in dei d cōse. dis. i. **Ecclesiam.**
Secūdi christiani excomunicati. **xxij. q. ij.**
Sane q sup. **Et fm** **Guil.** etiā no-
torij excomunicati minori excomunicatio-
ne. **Tertij** vsurarij manifesti. ex de vsu-
c. **Quia** in omnibz alias. **Quantū** li. vi.
Quarti publici raptores. ex eo. **Sup**
eo. **Imo** raptorum et vsurarioz oblatiōes
nō sunt recipiēde. vt habet ex de raptori-
bus. **Sup** eo. **Quinti** q in torneamen-
tis moriunt. **Et exponit** **Hostien.** **Si** q
etiā ibi vulnerale accipit. licet postea
supuixerit. qui quis pgniteat et ei eucharis-
tia nō denegatur. carebit tñ ecclesia sepul-
tura. **Ex** de torneamētis. c. i. **Etiā** duel-
lū et candens ferrū. qdlibet illoz est pbihi-
tū. **xxij. q. ij.** **Querit.** **Serti** q seiplos in-
terficiūt. imo tales debēt sepeliri sub? pa-
tibilum. **xxij. q. v.** **Placuit.** **Septimi**
publici blasphemī dei et sanctor. extra de
maledicis. c. **Statuimus.** **Nota** capitulū.

Octauū religiosi ppetuarij vtriusq sex-
extra de statu monachoz. **Sup** quosdam
Noni famuli et nutrices iudeoz si in ser-
uitio eoz decedūt. **Decimi** meretrices si
in meretricio decedūt. **Undecimi** lictor-
es in tali officio decedentes. **Duodeci-
mi** publici traditores. **Tredecimi** pu-
blici lutores vulgarit plagmeister. **Et** no-
ta ista pcludēdo q generalit null? notori?
de pctō mortali sepeliend? est i loco sacro.
Et h signant locū hz si tales nō sūt reco-
liati ecclesie p pgnitiā. **Rñ** si recon-
ciliati essent vl certa signa pgnitiē apparerēt se-
peliēdi sunt. s. h gredes tenent p eis satiffa-
cere. **xij. q. ij.** quibz pctā dimissa. et c. nō ex-
timem? qre illā materiā diligēter. **Deci-
miquarti** pueri q sine baptismo mori-
tur. **Circa** qd querit. **Vtrū** mulier p-
gnās defuncta debeat sepeliri cum puero.
Rñdet fm **Hosti.** **Si** est certū q ptus ē
mortuus i vtero. tūc mulier cū ptu sepeliet.
Si hō certū est q ptus viuit vel dubitat
de h. tūc mulier debet scindi pti. et si vi-
sit ptus debet baptizari. si ē mortu? ex c-
misteriū sepeliri debet. **Etiā** sciendū q le-
pultura debet esse libera. **Vñ** pcpit vni-
uersis clericis secularibz et religiosis sub in-
terminatione maledictiōis eterne. ne indu-
cāt aliquos ad vouēdū sine iurandū fide
interposita seu alias pmittendū. vt eorum
apud ecclesias eligāt sepulturas. vel iā ele-
ctam vltē? nō imutēt. alias talis electio
irrita esset. et q ptrarium fecerit ipso facto ē
excomunicat? et non pōt absolui nisi a pa-
pa. **Extra** d sepul. a. i. x. li. vi. **Queritur**
qd si taxet p qnta pecunia qd ponat i tali
ecclesia vel cimiterio. **Rñdeo** fm **Hosti.**
symonia est. **Itē** si aliquid datur pro ex-
equijs vel vigilijs mortuorum vtrum cō-
mittatur symonia. **Respōdet** fm **Hosti.**
pro huiusmodi nihil debet exigi. sed pie
consuetudines debēt obseruari. **Extra** eo-
dem. **Ad** nostram. **Quid** cum datur de-
ricis pecunia vt vigilet sup defunctos vl
dicant psalterium. **Respondetur** fm **Ho-
sti.** **Si** recipiunt pecuniam vt vigilet. licet
ad vigiliās sequatur oratio non est symo-
nia. **Si** autem de legēdo psalteriū pactus

fiat symonia est. Quid si de pecunia pro
 anniversario fiendo. Rñdet fm Hosti. di
 stinguendū est. qz si detur tpale p spiritua
 li tanqz appreciatio ei. symonia ē. Si ve
 ro non det tanqz principale precium s vt
 inductiū deuotionis 7 p elemosyna lici
 tum est. Sñ si fieret pactum de missis le
 gendis symonia est. Itē querit vtrum sa
 cerdos possit recipere pecuniā p missis legē
 dis quas ipse in pñitentis iniunxit. Re
 spōdet fm Hosti. Nō debet missas quas
 sic iniunxit celebrare. qz species mali est.
 extra de vita 7 bone. cleri. Cuz ab omni
 Itē sacerdos qui ppter tpalsa pncipaliter
 amministrat sacramenta. scz baptisimi. extre
 me vnctionis pñitētiē. et signāter qui bz
 auctoritatē episcopi. 7 dicit gratis non ha
 beo nec absolū te nisi intantum dederis
 mihi. talis sacerdos pmittit symoniā. Et
 ipso facto icurrit excommunicationē. Nihil
 enī p amministrazione sacramētorū est exigē
 dū. vt habet ex de symonia. Nō satis. et
 c. se. Vnde etiam dicit christus in euāgē.
 Matth. xiiij. Gratis accepistis gratis. da
 te. Nota circa hāc materiā fm beatum
 Tho. de aquino in quadaz questione ad
 qdlibet. Vt in dispensatione sacramētorū
 symonia enitetur tria sūt necessaria. Pri
 mū est vt fiat ex pcessione iuris diuini vel
 humani aut saltē pīe pñitudinis. Secun
 dū est vt sit intētiō pīa 7 nō corrupta. Ter
 tium vt sit forma honesta vt non requirat
 ante pīj officij exhibitionē. ne pactū inter
 venire videatur. s expleto officio poterit
 exigi. Si igitur illa tria pueniāt secure reci
 piant. Quantū ad tertiā ptem sciendū
 qz deo displicet et sāctis qñ ppter pecuniā
 prauī homines sepeliunt in ecclesijs. Hoc
 ostensum est in illo episcopo qui sepeliuit
 iniquū hominē in ecclesia sancti Faustini
 martyris quō postmodū subitanee obiit.
 Exemplū h qre infra in pñptuario. i. S.
 Itē puerū hominē nomine Valentiniū
 diaboli traxerunt cum funibz de ecclesia.
 Hoc quere ibidem. ij. S. Itē vsurarius
 sepultus in monasterio et monachos in
 quietauit. Exemplum de hoc quere ibidē
 ij. S.

Item de dedicatione et indul
 gentijs. Sermo. xlvj.

Vere dominus

est in loco isto. Gen. xxviij. Li
 bēter debemus visitare ecclesias. Primo
 ppter presentia dei. qz hic est veraciter sic
 natus est de Maria virgine et a mortuis
 resurrexit in sacramento. g dicit. vere dñs
 Secūdo ppter indulgentias qz h homo
 mereri pōt. Vnde loquēdo de indulgen
 tijs tūc in presenti fmone tria sunt dicēda
 Primo qd sit indulgētia. 7 vñ ortum ha
 bent indulgētiē. 7 qz pōt pferre indulgen
 tias. 7 qre christus talē pñatem dedit p
 latis ecclesie. Secūdo q requirunt ad in
 dulgētijs psequendas. Tercio aliq que
 stiones cū exemplo. Quantū ad pñm
 Indulgētia nihil aliud est qz remissio p
 nę p peccatis debite. Vñ sāctus Tho. in
 iij. dis. xx. Indulgētiē valent ad remissio
 nem pñę residuę post pñitionē 7 pñessio
 nem. Pro quo sciendū q in pñitione 7
 cōfessione remittit culpa. sed solutio pñę
 adhuc manet. qz fm magistz senten. li. iij.
 dis. xxiij. deus ex iusticia impunitum non
 dimittit delictū. Vñ Aug. Nullū malū
 impunitū. Aut h aut in futuro i purgato
 rio oportet nos soluere pñaz p pñtis. Et
 respectu talis pñę valēt indulgētiē. Itē
 querit vñ indulgētiē hñt originē. Rñdet
 q sunt qtuor thesauri ecclesie vñ ille in
 dulgētiē emanāt. Primus est thesaur
 recōditus ex supabundanti merito passio
 nis christi. qz illud meritū sufficiebat ad i
 finitos mūdōs. 7 ad infinitos hoīes redi
 mēdos. 7 d supabundanti i dulgētiē dant
 Secūdus thesaurus est genitricis dei
 Marię q nūqz venialitē nec mortalitē pecca
 uit cū mltos dolores sustinuit. 7 specialitē i
 morte fili. Lud. ij. Tuā ipsi aīam pñāsi
 bit gladius. Et de supabundantia istius
 thesauri dicuntur ille indulgētiē erogā
 ri. Tertius thesaurus est Jobānis ba
 ptistę qui in vtero sanctificatus erat. cui
 cibis erant locustę 7 mel siluestre. 7 vestis
 de pilis camelorum. et insuper caput eius
 datum est saltatrici. 7 sanctorum apłorū

Bermo

et omnium martyrum quorum sanguis pro christo fusus pl^{us} meruit quā eis fuisset necessarium ad p^{er}miū. et de tali sup^{er}fluo sumit illud vñ indulgētię dant. **Quartus** thesaur^{us} est scōp^{orum} cōfessorū agnū et omnium electorū q^{ui} in ieiunijs. vigilijs et orōnib^{us} castigatiōnib^{us}. pegrinationib^{us} deo fidelit^{er} fūerunt. q^{ui}z merita ita fuerūt sublimia. et longe minorā eis suffecissent ad salutē. et ideo de ipsorū sup^{er}fluo ceteris pctōrib^{us} puidēt indulgētię. **Sed** diceret. q^{ui}z sancti sūt iā p^{er}miati in celo vltra p^{er}dignū. q^{ui}z nihil remansit sup^{er}fluum. **Rūdet** quidā doctor q^{ui} q^{ui}libet bonū opus i charitate factū ad duo proficit. **Primo** ē meritorū vite eterne. et sic verū est q^{ui}z sancti p^{er}miati sūt vltra p^{er}dignū. q^{ui}z hūit iam vitā eternā cui nullę dant^{ur} h^{ab} passiones p^{er}digne. vt patet p^{er} aplm dicentem ad Ro. viij. **Nō** sūt p^{er}digne passiōes. **Secūdo** bonū opus in charitate factū est relaxatiū p^{er}neg^{ati} p^{er}ctis debite. et sic sancti p^{er} bona opa et passiones etiā meruērūt relaxationē p^{er}neg^{ati} p^{er}ctis deputatę. **Iō** q^{ui} ad h^{oc} nō sūt p^{er}miati. q^{ui}z ipse gliolus dñs n^{ost}r^{us} iesus christ^{us} pctm nō fecit. nec ē inuent^{us} dol^{or} i ore ei^{us}. **Et** etiā gloriosa vgo Maria nō peccauit venialiter nec mortalit^{er}. **Et** etiāz sc^{ilicet}us J^{oh}h^{annes} baptista nō peccauit mortaliter. et sancti apostoli et sc^{ilicet}ti martyres et sancti cōfessores. et sanctę vginę pauca pctā p^{er}miserūt. et tñ multa bona opa et exercitia habuerūt. laborādo. ieiunādo. vigilādo. castigādo corpa sua. et insup multas passiones sustulerūt. q^{ui}z p^{er} peccatis multorum possent sufficere. **Et** in h^{oc} p^{er}cordat sanctus **Lho**. in. iij. dis. xxiij. **Quorū** meritorū tanta est copia q^{ui}z omnē p^{er}gnā debitam nūc viuentib^{us} excedunt. et p^{ri}cipue p^{ro}pter meritum christi. **Ite** querit^{ur} cui p^{er}missus est thesaurus ecclesie. et q^{ui}z expendēdi thesaur^{us} ecclesie habēt p^{er}tatem. **Rūdet** fm sanctū **Lho**. in. iij. dis. xxiij. q^{ui}z solus papa habet p^{er}tatem plenariā super thesaur^{us} ecclesie. **Vñ** d^{icitur} c^{on} de p^{er}gni. et re. **Cū** ex eo. **In** indulgētijs dandis sūmus pōtifex h^{ab}z plenitudinē p^{er}tatis. **Sed** episcopi habēt limitatā p^{er}tatez faciē di indulgētijs nō vniuersalē. **Ite** q^{ui}ritur quare deus dedit suo vicario h^{oc} dñō apo-

stolico et episcopis talem p^{er}tatem super thesaurum ecclesie. **Rūdetur** q^{ui}z quintuplici ratione. **Prima** ratio vt ostendat^{ur} dei bonitas immensa. et eius infinita mī^{ser}icordia. et h^{oc} est potissima causa. **Nā** deus per h^{oc} ostēdit se plus velle acceptare modicum opus ex charitate factū sc^{ilicet} orōnem elemosynā. pegrinationē. q^{ui}z q^{ui} velit hominē pati p^{er}gnā magnā inuite. **Secūda** vt homines p^{er} indulgētijs moueant^{ur} ad opera pietatis exercēda. et ad venerādas reliq^{ui}as sanctorū q^{ui}z organa spū^{us} sancti fuerūt. **Placet** enī deo honorare sc^{ilicet}os et reliq^{ui}as sanctorū. q^{ui}z ostēdit i h^{oc} q^{ui}z miracula in p^{re}sentia reliquiariū facit. **Tertia** vt diuites delicati q^{ui}z de minimis p^{er}gnis dolēt valde. ne desperēt cū p^{er}gnas purgatoriū audiant ita horribiles esse. dant^{ur} eis indulgētię. p^{er} elemosynaz erogationē. q^{ui}z sine dolore in p^{re}senti possūt efficere. et sic p^{er}gnas purgatoriū euadere in futurū. **Quarta** vt paupes p^{ro}solarent^{ur}. q^{ui}z cū diuites faciūt elemosynas paupes vtiq^{ue} cōsolant^{ur}. q^{ui}z dñs sollicitus est pauperū. q^{ui}z ondit in h^{oc}. **Quinta** vt deus p^{ro}baret n^{ost}rā fidem. quō credimus i sc^{ilicet}am ecclesiā catholicā. **Et** quō credam^{us} q^{ui}z dñs dedit tantā p^{er}tatem p^{ri}mo b^{ea}to **Petro** ap^{osto}lo singlarit^{er} dicēs **Matth. xvi.** **Quō** cunq^{ue} solueris sup^{er} terrā. **Et** eandē potestātē h^{ab}z iā dñs aplicus quā habuit beatus **Petr^{us}**. et p^{er}sequent^{er} oēs p^{re}lati ecclesie. et h^{ab}z q^{ui}ntū ad p^{ri}mā p^{er}tem. **Quantū** ad sc^{ilicet}dam p^{er}tez querit^{ur} q^{ui}z requirunt^{ur} ad indulgētijs p^{er}lequēdas. **Rūdet** fm beatū **Lho**. i. iij. dis. xx. q^{ui}z tuor^{um} requirunt^{ur}. **Primo** auctoritas dantis indulgētijs. **Sz** si q^{ui}rat^{ur} q^{ui}z potest dare indulgētijs. **Respōdetur** papa h^{ab}z plenitudinē p^{er}tatis. **Nā** pōt centū ānos v^{el} mille annos dare. imo pōt dare indulgētijs oīum pctōp^{orum}. v^{el} dimidiā. v^{el} septimā p^{er}tez peccatoribus. **Et** breuiter in quantū vult pōt dare. **Sed** episcopi hūit auctoritatē limitatā. q^{ui}z dedicat ecclesia nō debēt nec possūt dare vltra annū. **In** annu^{ari}ario vero dedicationis aut ex alia quacunq^{ue} causa nō pōt dare indulgētijs nisi quadraginta diez. ex d^{icitur} p^{er}gni. et re. **Cū** ex eo. **Utrū** p^{re}lati aliqui scilicet abbates

prepositi. decani. priores pnt dare indulgentias. **Rñdet** q nō. **Uñ** de h̄ habetur i iure canonico. **Nō** inferior h̄ tantū epōz est dare indulgentias. et de pe. 7 re. **Cū** ex eo. **Sed** sciendū q tales p̄lati pnt cōferre fr̄nitatē 7 bñficia ordinis vñ monasterij sui q̄ p̄cipatio valet homini in vita et post mortē. sic q̄ quicqd bonū sit in toto ordine p̄ fratres 7 sorores. si generalis ordinis dat. vñ in tota puincia si puincialis sit. vñ i monasterio si abbas vel p̄or. scz celebrādo. legēdo. cantādo. orādo. vigilādo. ieiunādo. et sic de singulis. **De** quolibet enim bono ope talis h̄z specialē p̄cipationē i vita si ē in gr̄a. vel singulare subleuamē si est i purgatorio. **Secundū** est causa rationabilis. **P̄**o quo sciendū fm̄ beatum **Lho.** q̄ causa q̄re danda sit indulgentia debet esse honor dei 7 utilitas ecclesie siue utilitas proximorū. **Et** qñcūqz illa p̄currūt tūc p̄lati h̄z causas sufficientē ad dandū indulgentias. **Tertiū** est q̄ recipiēs indulgentias sit in gr̄a. **Nā** indulgentie non prolunt existēti in quocūqz mortali pctō de q̄ nō est p̄ritus nec p̄fessus. nec habet p̄positū dimittēdi. nec valēt excommunicato maiori excoicatione nisi sit absolutus. **Quar** tū est q̄ faciat illud p̄ quo indulgentia datur. **Uñ** querit si indulgentia valeat ei q̄ est in gr̄a 7 libenter faceret illud p̄ quo datur 7 non pōt. **Rñdetur** fm̄ **Lho.** in. iij. dis. xl. v. **Nō.** q̄ indulgentia datur tñ sub hac forma scz vt faciat vel det h̄ vel illud. **Ista** q̄tuor iā dicta requirunt ad indulgentiā p̄sequēdam. **Et** si vnū d̄ his quat tuor defuerit nihil p̄sequetur. **Quantū** ad tertiā p̄tem ponēde sunt aliq̄e q̄stiones. **Et p̄mo** querit an q̄s totiens habet indulgentias. quotiēs intrat ecclesiā vbi posita est indulgentia. **Rñdent** fm̄ sanctū **Lho.** in. iij. dis. xxij. **Aliqñ** indulgentia determinata ē ad tps. puta q̄cūqz vadit ad talē ecclesiā vsqz ad talē tps. habeat tñ de indulgentia. 7 tūc intelligit semel tñ. **Aliqñ** est indulgentia phēnis. sic i ecclesia sancti **Petri** romē q̄draginta dierū. 7 tūc quotiēs q̄s vadit totiēs indulgentiaz cōsequit. **Ite** querit vtrū quippe ecclesiā mo-

ratur. etiā p̄sequat indulgentias sic q̄ a re mortis venit. **Rñdet** fm̄ **Lho.** in. iij. dis. xxij. **Ille** q̄ est vicinus ecclesie 7 etiā sacer dotes 7 clerici p̄sequuntur tantā indulgentiam sicut ille q̄ veniret a mille dietis. q̄ remissio non p̄portionat labori. h̄ meritis q̄ dispensant. **Sz** ille q̄ plus laborat p̄l acquirat d̄ merito essentiali. **Utrū** religiosi pnt mereri indulgentias. **Rñdet** **Lho.** **Quis** religiosus sit i statu p̄fectionis. tñ ipse sine peccatis venialibz viuere nō pōt 7 ideo si aliqñ p̄pter peccatū sit reus alicuius p̄neg. pōt p̄ indulgentias ab h̄ expiari q̄ etiā si sit indulgentia de dando. pnt dare si habēt am̄inistrationē. vel aliqd dandi a suis p̄latis petere. **Item** querit quātum valent indulgentie. **Rñdet** fm̄ **Lho.** in. iij. **Indulgentie** simplr̄ intantū valent quā sonant. **Valēt** igitur omnibz suscipientibz q̄draginta dies indulgentie intantum. q̄ntū valent eidē q̄draginta dies penitētie in p̄nti. nō tñ equaliter omnibz. sic nec q̄draginta dies penitētie eq̄liter valēt oibz. **Nā** sic i mūdo q̄draginta dies indulgentie plus valēt vni p̄ficiēti cū maiori labore 7 feruore seu afflictione q̄z alteri q̄ cū mīori. **Ite** q̄draginta dies indulgentie p̄l valēt illi q̄ se ad eā disponit cū maiori labore afflictione. feruore. seu dati q̄ntitate q̄z alteri q̄ cum minore. **Uñ** sequitur q̄ duo simul q̄draginta dies siue annū siue centū siue mille annos p̄sequant. 7 vni de let plus penaz purgatorij q̄z alteri. **Sil** si est indulgentia ad dimidiā p̄tem vel ad q̄rtam vel ad septimiā p̄tez pctōz. q̄ ad penā tūc intm̄ valet q̄ntum valet penitentia facta sufficiēs p̄ tantoz pctōz q̄ntitate. **Et** ideo de ista portione nō habebit penā in h̄ seculo neqz in futuro. q̄ deus non punit bis iñ idipsum. **Similiter** si sonant indulgentie ad totum cumulum peccatorū. tunc omne debitum aufertur. nec p̄ h̄ amplius habebit penā. neqz in p̄senti seculo neqz in futuro. **Vnde** papa ex causa que cernit honorem dei et utilitatem ecclesie et proximorum. potest dare indulgentias prout vult. vel pro toto vel pro parte.

Circa quod queritur quid sit d̄ illo qui

Bermo

cōsequit' generalē indulgentiā positam p papā **R**ndet fm **H**olsti. Statim in celū euolat si in tali statu decedat. qz nullū impedimentū est ascēdendi in celū ex quo q̄s moritur in grā nisi solutio p̄nē. **E**t dicit beat' **T**ho. qz q̄ indulgētiā suscipit non absoluitur simplr a debito p̄nē. s̄ dat sibi de thesauro ecclesie. vñ debitum soluat. **E**rgo cuz remissa est p̄na illa tota ex thesauro ecclesie p indulgētiā idē est ac si esset p ipsuz hominē soluta. z sicut iusticie dei satis ē factū. **V**n̄ p̄sulendū est illis q̄ multa peccata p̄miserūt. z puam p̄nitentiam respectu p̄ctōz p̄fecerūt. vt diligēt' q̄rant indulgētiā. qz quicqd̄ sup̄est ī purgatorio lugebūt qz nullū p̄ctm̄ ipunitū. q̄ntūcuqz enim paruum sit peccatum oportet qz satisfaciāt iusticie dei. aut h̄ aut in futuro ī purgatorio. **E**t p̄na purgatoriū ē grauissimā. qz si vnū baltū sine necessitate bibis vel d̄ mane sano corpe. **A**ue maria q̄n pulsat' vñ p̄mā missā ex pigritia obdormis vñ p̄monem vñ sine caula negligis vñ vesperas. aut vides libenter chorīcare. baltila. d̄re aut pulcras puellas z ornatas aut rides ex leuitate. aut iocos exeres vñ verba inuilia aut scurilia p̄fers. z sic de singulis qz p vno p̄ctō veniali sustinebis maiorem p̄nā ī purgatorio q̄ sanctus **L**aurentius sustinuit ī craticula. **V**n̄ **A**ug. **B**rauius est esse ī purgatorio q̄dm̄ oculus claudi z apiri possit. q̄ illa p̄na quā sanctus **L**aurentius sustinuit ī craticula. **E**t aliq̄ aīe tam lōgo tpe ibi punient'. quedaz viginti aut q̄dragita annis. plus vel minus. imo aliq̄ centū annis aut mille vel vltra. **V**n̄ **R**ichardus d̄ sancto vic. **A**liq̄ christiano aīe vsqz ad finē mūdi ad ignē purgatoriū sūt ex dei iniusticia deputatē. **V**n̄ **L**esarius ī dialogo suo de quadā aīa scribit q̄ p duo milia annoz fuit ad purgatoriū deputata. sed p suffragia christifidelīū ī duobz annis fuit liberata. **I**te3 legitur de quadā x̄gine q̄ fuit soror sc̄toz martyru3 **C**osme z **D**amiani qz p vno veniali p̄ctō sc̄z qz andiuit cū aliquali delectatione cantare z chorīcare ī platea de sero q̄n debebat ire dormitum. per quī in decim dies de

bebat puniri ī purgatorio. **H**oc aduertere deberēt chorīcantes z etiam circumstantes chorēam viri z mulieres. **M**odo ad talem acerbam p̄nam tollendam valet indulgentia. **N**am si quis per centum annos vñ mille annos deberet puniri ī futurum. totam p̄nam ī p̄senti p̄t exoluere p indulgētiā. **M**odo p̄t p̄tingere si nisi per tres dies ī purgatorio deberes puniri. libenter romaz ires ī pane z aqua z nudis pedibus. vt tu ab illa p̄na posses supportari. **D**e acerbitate p̄nē purgatoriū nota illud exemplū. **E**rat quidaz puer nouem annoz satis facetus ī verbis z factis. q̄ incidit ī granē infirmitatem z sic obiit. **E**t post mortē apparuit matri multum lamentabiliter. z mater quesīuit quō se haberet. **R**espōdit. ī maximis p̄nis sum. **E**t mater. **Q**uāte sunt p̄netue. **P**uer respōdit horribile verbū dicens. **S**i oēs carbonēs quos oēs carbonarij ī vnīuerso mūdo a tpe natiuitatis christi vsqz hodie arserūt ī vno cumulo iacerēt z arderent. et tu dilecta mater ī medio cumuli stares z arderes. nō tantas p̄nas sustineres sicut ego iā ī purgatorio sustineo. **M** autē sit tanta p̄na purgatoriū probatur ex decre. **I**gni purgatorio nulla p̄na t̄palis cōparabilis est. **d**is. **xv**. **Q**ui ī aliud. **O** christiane quō audes scīenter mēdaciter p deum iurare aut blasphemare deū. maledicere. p̄mo. ieiunia soluere. vota frangere. luxuriari. inebriari. res iniustas acquirere. **M**ater q̄sīuit puer vñ meruisti tāta acerbam p̄nā. cū satis obediēs fuisti z libēter orasti nec iurasti. nec maledixisti. puer respōdit. **E**go p̄sueni accōmodare denarios et baltenses a familia tua. z inde emi pira poma z nuces. z q̄n hospites honestos habuim' et cū dederūt mibi denarios vñ baltenses tūc exolui ecōuerso. **M**odo sic obiit qz nō oēs exolui ideo p̄nā talē sustineo. **E**t mater. possū ne ego tibi ī aliq̄ suffragari. **P**uer respōdit. **S**i exolueres pro metales denarios statim liberarer. z sic puer disparuit. **M**ater statim vocauit ad se familiam dicens. **V**olo p obedientiā vt computetis mibi debita pueri mei. **E**t omnibz

computatis tunc puer nonne ballenses in de
bitis post se reliquit. et mater statim persol
uit. et eodem die puer secundario apparuit
matri letit dicens: Mater dilecta gratias ti
bi ago. et quod debita per me solvisti. a purga
torio me liberasti. Jam celos introibo ubi
deum fideliter per te et per patrem meo orabo. et
pro fratribus meis et sororibus et amicis meis
supplicabo. **De dedicatione si
ne de nouo anno. Sermo. xlvij.**

Domum tuam
debet sancti. ps. xcij. Aristo. viij.
et b. Quidam sunt dispositi ad virtu
tes ex natura. quidam ex consuetudine. quidam per
doctrinam. Vnde sermones sunt ut audien
tes retrahant a vitiis. et disponant ad vir
tutes. Et hoc non fit sine gratia. Job. xv. Sine
menibilibus potestis facere. Vnde Gregorius. Inna
num laborat lingua doctorum nisi cooperetur
ei gratia saluatorum. Ergo inuocemus virginem
beatam. Vnde in primis sermonibus sunt dicē
da. Primo de triplici domo. Secundo
aliquod informatio nostra. Tertio exemplum
Quantum ad primam partem. sciendum quod tri
plex est domus. et quilibet illarum debet esse sancta
Prima est domus materialis scilicet ecclesia quam
constructa est cum elemosynis christifidelium. et
ab episcopo in honore. R. dedicata. sic hodie
annua dies dedicationis huius domus celebra
tur. Et in tali domo non debet fieri locutiones in
utiles nec quicquam inhonestum. nec etiam mercatio
Job. ij. Nolite facere domum patris mei do
mum negotiationis. Et cimiterium gaudet
eade emunitate. Vnde dicitur in decre. Mercat
io non debet fieri in loco sacro. xvi. q. vij. quia
ibi in cimiterio requiescunt plura corpora sanctorum
quod a se iam cum christo regnat in celo. Si oran
dum est in cimiterio pro ibi defunctis. quod a se
ad huc in purgatorio sunt. Secunda est
domus spiritualis. id est ad Cor. iij. Templum dei
sanctum est quod estis vos. Vnde cor dicitur quasi came
ra omnipotentis regis. Quia quicumque est in gratia
ille est templum spiritus sancti. et quicumque in mortali
peccato est in illo habitat diabolus. Vnde christi
stus cecit Maria magdalena septem de
monia. id est quod dicit beatus Gregorius. Maria ma
gdalena septem demonia habuit quam vniver

sis vitis plena fuit. Vnde etiam Bernardus super
Cant. Vbi nempe peccatum dimittit. ibi pro
culdubio diabolus a corde peccatoris repel
lit. Et illa domus spiritualis debet esse orna
ta et depicta cum diversis virtutibus. Vnde Ari
stoteles. Virtuositas beatissima est vita.
Vnde etiam Gregorius in moralibus. Absit quod tanta
sit delectatio in vitis quanta in virtutibus. Ter
tia est domus eternalis sine celestis. De qua
dicitur in ps. Beati qui habitant in domo tua
domine etc. In illa domo celesti noscimus et di
ligimus nos mutuo. et unusquisque habet specia
le gaudium de quolibet sancto. Vnde magister sen
ti. iij. dist. xlix. Per charitatem quam in singulis
erit perfecta tamen quisque gaudebit de alterius
bono quantum gauderet si haberet in seipso. et ibi
per multitudinem gaudiorum videtur electis tempus
multum breue. Vnde in ps. lxxxix. Quoniam
mille anni ante oculos tuos tanquam dies be
sterna quam preterit. Quantum ad secundam par
tem istius sermonis. per dedicationem sine etiam per
nouo anno intendit o cuilibet homini auem
speciale assignare. Et prima auis erit aquila
et illa puenit nobilibus quam habet tres proprietates
quod debet habere nobiles. Prima proprie
tas est quod alius volat ceteris auibus. attamen in
fra se videtur ad terram. Sic nobiles. milites
principes quancumque exaltent super alios homines
in dignitate et honore. tamen debent infra se vide
re ad terram. quia mortales sunt. et de terra crea
ti. et in terram reuertentur. Vnde Ecd. vij. Me
morare nouissima tua et in eternum non pec
cabis. Vnde Bernardus. Cogita vnde veneris et
erubescere. vbi es et ingemisce. quod speras et per
timefice. Item plati debet cogitare quotidie
derone reddenda per se et subditis suis in die
iudicii. Sap. vi. Iudicium durissimum fiet
his qui presumunt. Secunda proprietas aquile est
quod preda condidit alijs auibus et sola non co
medit. Sic nobiles et principes debent prodi
uidere bona temporalia subditis et alijs pauperibus.
Vnde christus in euangelio. Luc. xi. Quod super
est date elemosynam. Et christus reputat sibi
factum quod pauperi sit. Vnde Matth. xxv. Quod
vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis.
Oppositum faciunt quod bona sua histronibus
dant potius quam pauperibus. Aug. Histroni
bus dare est demonibus imolare. Tertia